

Az Arpad-hídról neonfüzerek vezetnek a csodálkozó tekintet a budai oldalra; a felmagasodó hegy lábánál a panelpanoráma mutatja az új Óbudát; Zuglóban a villák kis testvéröccsei az égbenyülő háziorvosiaknak; Újpalota korunk hú arcát tükrözi...

Az ember — még ha pesti is — szinte napról napra felkiált-hatna: ez más táj, mint a tegnapi! Naponta változtatja, mutogatja megújuló-formálódo arcát az utca, a tér, a lakónegyed. S valahogy úgy vagyunk mi már: ezzel mérjük életünk gyors változásait. Szeretünk szépen és korszerűen élni, szeretjük a modern környezetet — hát a jó gazda felelősségével számol-gatjuk: hol mennyi lakás került tető alá? Hol, mennyien költözhetnek új otthonba?

Egy esztendő alatt 7082 új lakás

A statisztika — ha „lélekelen” is — nem csal. „Hiddegen” mutatja a valóságot. De a lakásstatisztika egyben melege, is sugároz: reményeket takar, megvalósult álmokat is tükröz. Csak tavaly 7082 tanácsi lakás épült — döntő többségük Óbudán (1728), Zuglóban (1928) és Újpalotán (2428). Ez tulajdonképpen azt is megmutatta, mire képes ma már a házigyári termelés! A lakások 89,3 százaléka készült előre gyártott elemből, s mindössze 0,6 százaléka hagyományos módon. A lakások átlagnagysága: 51,5 négyzetméter; s talán mondanivaló, hogy valamennyiben fürdőszoba, beépített szekrény, konyhabútor, távfűtés várta gazdáját. A lakások kulturáltságát, színvonalát bizonyítja, hogy az összes lakás 17,5 százaléka 1 szobás; 20,2 százaléka másfél szobás; 36,5 százaléka 2 szobás és 19,8 százaléka 3 vagy ennél több szobás!

Mint minden év, a tavalyi is hozott kellemes meglepetést, újdonságot a fővárosiaknak: a XI. kerületben, az Andor utcában felépült az első — kísérleti jellegű — szobabérlők háza — 136 férőhellyel, 1—2 ágyas szobákkal. De máris épül Újpalotán a következő, ez már 500 személyes lesz, s az idén át is adják.

A lakásépítésekkel párhuzamosan 73 általános iskolai tanterem épült, 750 óvodai, 500 bölcsődei férőhelyt adtak át, s elkészült 854 négyzetméter orvosi rendelő és gyógyszerár. ABC-áruházak, vendéglők, preszszók, kereskedelmi egységek épültek: 4902 négyzetméter területen. A szolgáltatási terület — Patyolat, Gelka, fodrászat stb. — 1401 négyzetméterrel gyarapodott.

Az idei év első 6 hónapjában is jól dolgoztak az építők: 2500 tanácsi bér- és 1300 tanácsi értékesítésű lakást adtak át. Ez — az elmúlt évek hasonló időszakához mérve — szép eredmény. Ugyancsak ebben az időszakban készült el 8 általános iskolai tanterem, 650 négyzetméternyi kereskedelmi és 172 négyzetméternyi szolgáltató egység. Erdekesség: a tavalyi mérleg szerint hátrébe szorult a társasházépítés (700 lakással kevesebb készült el a tervezettnél) és a tervezettnél 600-zal több családi ház épült fel.

A lakásépítéssel párhuzamosan halad a főváros köz-művesítése, illetve bővítése. Néhány számadat: a gáz-hálózat 1971-ben 47 kilométerrel, a víz-hálózat 11 kilométerrel, a csatornahálózat pedig 56 kilométerrel bővült. Új kutak, tárolómedencék épültek.

Az egyik legérdekesebb: 130 millió költséggel a Gellért-hegyen 80 ezer köbméteres medencét építenek a mai játszótér helyén — ám úgy, hogy a játszótérrel később régi helyére „visszavarázsolják”. A víztároló minden eddiginél magasabban helyezkedik el, így a nyári csúcsidőben is kapnak majd vizet a felsőbb emeletek.

Eredmények, tervek: beteljesült vágyak, álmok — ö-zakodó várakozás: talán így lehetne beszélni a főváros fejlesztési programjáról. Akik az elmúlt évben — s az idén — új lakásba költöztek, elismerően nyilatkoznak az ígéretek megvalósulásáról. Akik holnap, holnapután foglalhatják el jövőjük színterét: bíznak az adott szóban. S tudjuk mindannyian: minden nappal szebb lesz fővárosunk — valamennyiünk öröme, büszkeségére.

Azt tartja a közmondás, hogy egy cseppben benne van az egész tenger. Ez a megállapítás akkor is igaz, ha fővárosunkat tekintjük tengernek, s benne cseppnek a kerületeket. Bár a kerületek jellege, fejlődési foka, szociális-kulturális ellátottsága más és más, mégis magukon hordozzák Budapest egészének motívumait.

Egyik legújabb városrésznünk Újpalota. Ma még az ellentétek kerületének nevezhetnénk, hiszen akad itt modern lakóház, lebontásra ítélt ósdi épület, „csataterre” emlékeztető tér, gondozott park, korszerű üzletház és ideiglenes elárulót-bódé. Eppen úgy, mint Budapestben bárhol. A jellemző mégis az új. Újak az emberek is, új gondokkal és új örömmel. Gond a kereskedelmi hálózat, az áruellátás, de öröm, ha egy-egy új üzletház, áruház átadására kerül sor. 1971-ben például modern peremkerületi ABC-áruházat avattak Újpalotán. Mit jelent ez egy kerület életében? Hogyan látja a kereskedelmi dolgozó? Ezekkel a kérdésekkel toppantunk be Demeter Mihályné otthonába.

A pult két oldaláról

— Te vagy a hunyó! — köszöntenek az udvarról be-szaladó gyerekek, amikor becsengetünk a földszinti lakás ajtaján.

A háziak szemmel látható büszkeséggel vezetnek végig a szépen berendezett lakáson. Modern bútorok, szép szönyegek, korszerűen felszerelt konyha — ki gondolná, hogy alig egy éve költöztek a Legénybíró utcába.

Demeter Mihályné, a háziasszony, eladó a környék legnagyobb üzletében, az ABC-áruházban. 11 éve dolgozik a kereskedelemben.

— Az önkiszolgáló rendszer sokat könnyített a munkánkon, és a vásárlást is gyorsabbá tette. Erre pedig nagy szükség van, mert óriási a forgalmunk: szombat-ként gyakran a háromszáz ezer forintot is meghaladja. Nemcsak az alapvető élelmiszerek fogynak, hanem a finom italok, ételkülönlegességek is.

Ha letelik a műszak, sieg háza, mert várja a házi munka. No, és a gyerekek. Annamária most megy nyegedikbe; bizonyítványa eddig csak az 5-ös számjegyet ismeri. Zolika még csak öt éves, de játékból fardatlatlan. Este, amikor a családfő (taxisofőr) is hazatér, sétálni mennek, beszélgetnek vagy a televízió műsorát nézik.

— Most már nagyobbak a gyerekek, többet járhatunk színházba, moziba. Tavasszal megysz a kocsink, akkor aztán irány az országot, a hegyek, a Balaton!

Vegyünk például az öltözködést! Ha egy új öltönyt csinál-tatunk magunknak, jobban illik hozzá egy új nyakkendő. A nyakkendőhöz új ing kell, az új cipőhöz zokni. Allg-hanem így van ez egy kerület életében is. Az új lakások szá-zai szükség szerűen igénylik a kereskedelmi hálózat bővítését, az óvodai férőhelyek számának növelését, az egészségügyi ellátás javítását. Nos, ha az utóbbi megállapítást ragadjuk ki, megnyugtató utalást találunk rá a Budapest egészségügyi helyzetéről szóló jelentésben, melyet a Fővárosi Tanács készített. Idézzünk belőle két mondatot: „... a főváros egészségügyi ellátása az év folyamán javult. Nőtt az orvosok és az orvosi körzetek száma...” Igaz, a rendelők még nem mindig telet-

nek meg a megnövekedett igényeknek, de nagy erőfeszítések árán is igyekeznek betölteni feladatukat. Ilyen rendelőben dolgozik dr. Pózna Anna is, akinek életútja szorosan összefonódott Újpalota életével.

Több az orvos és a rendelő

Tösgyökeres palotai. Gyerekkorában, amikor a mai modern panelházak helyén még szántóföldeket, kertészeteket láthattunk, gyakran járt ide zöldséget gyomlálni, hogy néhány forinttal enyhítsen munkásszülei gondjain.

A gyomláló kislányt azóta már doktornőnek szölit-ják, de a gyerekkori környezethez hű maradt. Dr. Pózna Anna óvja az újpalotai lakótelepen élő gyerekek egy-harmadának egészségét, gyógyítja „legdrágább kin-csünetét”.

— Mindig szerettem volna segíteni a bajba jutotta-kon, de valahogy szégyelltem ezt felajánlani... talán a visszautasítástól félttem. Kérni: ez az egyik legnehezebb dolog a világon. Azt hiszem, azért is lettem orvos, hogy felkeressenek az emberek, ha segítségre szorulnak — vallja pályaválasztásáról. — Persze azért is, mert imá-dom a gyerekeket. Nekem is van egy tízéves kislányom, így valóban átérzem a gyermekükért aggódó szülők gondjait.

GYARAPODÓ fővárosunk

Beszélgetés közben szó esik örömről, bánatról. Ami-óta itt dolgozik, emelkedett a fizetése. Férje jól megbecsült szakmunkás, anyagi gondjaik nincsenek. Igaz, édesapjánál laknak, és a két szoba már szűknek bizonyul, de előbb-utóbb a beadott lakáskérelmük is telje-sül majd. Néhány hónappal ezelőtt pedig megvalósult egy régen tervezett „családi beruházás”, melynek eredménye: „Öcsi”, azaz egy Warszawa személygépkocsi. Sokat segít abban, hogy a doktornő hamar eljusson kis betegeihez.

A rendelő bizony parányi, mindössze egy erre a célra átalakított földszinti lakásból áll. Az új bölcsőde és óvoda már felépült és a fejlődő lakótelep feltehetően nem sokáig nélkülözi a korszerű rendelőintézetet sem.

Dr. Pózna Anna talán épp azon a helyen gyógyítja majd a kicsinyeket, ahol nemrég még a primőr saláta virított.

Ahhoz, hogy formát öltösek a tervezők elképzelését, hosz-zú utat kell megtenni. Nehéz lenne kiszámolni például, hány ösztetevő szükséges egy új lakónegyed születé-séhez. Egyről azonban biztosan tudunk: az anyagi fedezetről. Annál hosszabbra nyújtózkodhatunk, minél többet tesznek le népgazdaságunk asztalára az üzemek, vállalatok, különféle intézmények. S hogy milyen módon többet? Erre egyértelműen ad választ a párt Központi Bizottságának 1971. december 1-i határozata. „A gyárak, üzemek belső szervezetszűkíté-színvo-nalát — a termelés racionalizálása mellett — profiltisztítással is jelentősen emelhetik.” Hogyan próbálták a határozat szel-lemét a gyakorlatba átültetni Klinger Róberték gyárában?

A decemberi határozat szellemében

Újpalota, Zsókovár utca 12., hetedik emelet 29. A háromszoba-összkomfortos lakás bérlője Klinger Ró-bert közgazdasági főosztályvezető. Alig egy hónapja költöztek Újpalotára a szanálásra ítélt régi budai ház-ból.

— Nem érzünk nosztalgiát Buda iránt — mondja mosolygva a háziasszony.

A lakásban már minden régi és új bútor megtalálta a maga helyét. Lakói most a birtokbavétel első bol-dog napjait élvezik.

Klinger Róbert könyvek és jegyzetek mellől áll fel. Második diplomája megvédésére készül. Néhány hónap múlva kapja kézhez elektronikus rendszertervezői ok-levelét.

— A VBKM Villesz gyárában nagy fordulatot ho-zott az új gazdasági mechanizmus. A hagyományos termékeinken túl, az új automatikus berendezéseinkre közel 200 millió forint megrendelés várható 1975-ig. Ezt az igazán nagy lehetőséget csak a termelés műszaki és anyagi előkészítésének magas fokú szervezetszűkítésével tudjuk kihasználni.

A IV. ötéves tervben különösen nagy feladat hárul a vállalatra: az épülő lakásokhoz többek közt az üzem 800 dolgozója készíti a villamos elosztó- és vezérlőbe-rendezéseket. Az élelmiszer-, a kohó-, a bánya- és a könnyűiparnak erősáramú vezérlő és automatikai ké-szülékeket szállít. Sporteredmény-hirdetői, fénytájékoz-tató és elektronikus adatfeldolgozó berendezések alkat-részei Athéntól Mexikóig kerestek a világon.

— Milyen intézkedéseket hoztak az üzem- és munka-szervezés területén? — kérdeztük másnap a gyár mo-dern szerelőcsarnokában sétálva Klinger Róbertet.

— Egész termelési profilunk átalakulóban van, szer-vezési feladataink tehát ebből következnek. A termelé-kenység emelését tipizálással biztosítjuk. Minden termé-künk egyedi darab, a megrendelő külön igénye szerint készül. Ez viszont nem a legjobb hatásfokot biztosítja, mert nagy a munkaidő-ráfordítás, és magas az önkölt-ség is. A nyomtatott és később az integrált áramkörök-re való áttérés viszont gyökeres változást hoz: az egyedi gyártás a nagy tömegben előállított elemekre épül majd. A gyártás feltételeinek megteremtése: a tervezés, az anyagellátás, a létszám átcsoportosítása, az ügyvitel átszervezése már ennek jegyében zajlik.

Az üzem párt-szervezetének csúcstiktára Takács Ká-roly.

— Milyen feladatot vállal ebből a munkából a párt-szervezet?

— A profilváltással járó szervezési munkában az ellenőrzés, a segítségnyújtás, a dolgozók észrevételeire való gyors reagálás és intézkedés a mi feladatunk. A vállalat nagy terveit műhelyekre, brigádokra lebontott feladatokkal valósítjuk meg. A három pártalapszer-vezet termelési bizottsága a műhelyek munkájáról szinte naponta tesz jelentést. Csak így látjuk biztosítottnak terveink megvalósítását! Nemrég fejeződött be az a for-rasztánfolyam, amelyet a nyomtatott áramkörű ele-mek minőségvédelme érdekében szerveztünk. A párt felhívására igen sok dolgozó jelentkezett rá.

A VBKM Villesz gyára jelfogórendszeres és elektro-nikus sporteredmény-hirdetőiről világhírű. A 15 éve alakult többszörös szocialista és a VBKM legjobb brigádja címmel kitüntetett Puskás Tivadar brigád a végszerelést végzi. Vállalásaikban a minőségvédelem kiemelt pontként szerepel.

— A helyszíni végszereléseknél — mondja Szabó Gyula brigádvezető — az egész üzem vizsgálja. A al-katrészhibák miatt ugyan mi bosszankodunk, de a megrendelő a vállalatról mond jó vagy rossz véle-ményt. Az új, nyomtatott áramkörű berendezések első kiszerelese már megtörtént. A profilváltás — mond-hatom — csak előnyére szolgált a szerelőknél és az ipar hírnevének is.

A VBKM Villesz gyára profiltisztítással korszerűsít-tette termelését. A munka- és üzemszervezési felada-tok ehhez igazodtak. Az eredmény már több mint biztató.

H a többet, jobbat akarunk, elkerülhetetlen, hogy mindenki lépést tartson a fejlődéssel. Meg kell ismerkedni a tech-nika és tudomány legújabb vívmányaival, új kutatási te-rületek eredményeivel. A szerteágzó problémák megoldásához, az új megismeréshez nagy segítséget nyújtanak a könyvek, folyóiratok. Örvedetes, hogy a növekvő könyvtári állomány mellett emelkedett a rendszeres könyvtárlátogatók száma is.

Csak a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár olvasóinak száma — elérte a 180 ezret. Öreg és fiatal egyaránt megtalálja az őt legjobban érdeklő irodalmat.

Könyv és tudás

A könyvtár vezetője Szilágyi Zoltánné, a Hazafias Népront kerületi bizottságának kulturális felelőse.

— Jelenleg 300 újpalotai olvasónk van. De mindennap több lesz, mert új és új családok költöznek a lakótelep-re. A fiatalok számára ifjúsági klubot nyitunk. Már hat író-olvasó találkozót is rendeztünk. Igen jó a kapcsolata-tok a kerületi művelődési házzal és az iskolákkal is. Sok felnőttet vonzanak ismeretterjesztő előadás-soro-zataink; az érdeklődés és a látogatottság napról napra nő.

Délután két óra. A nyitásra már többen várnak. Pár perc múlva benépesül az olvasóterem és válogatni kez-denek a szabadpölcökon.

Az újpalotaiaknak azonban nemcsak a munkára, művelő-désre, pihenésre jut idejük. Hanem a sportolásra is. Van, aki csak úgy, kedvtelésből, hobbyból úzi egyik-má-sik sportot, mások frisseségük, fiataláguk megőrzése érdeké-ben treníroznak. De akadnak olyanok is — szép számmal — akik mindennapi munkájuk mellett, időt és fáradságot nem kímélve edzenek, hogy a versenyeken nevet, rangot szere-zzenek hazánknak, s természetesen szűkebb hazájuknak: ke-rületüknek is. Ilyen ember Katona Gábor.

A főváros olimpiai csarnoka

Mexikó óta nemcsak az edzésmodszerek, hanem a sporteszközök, sportpályák is korszerűsödtek. Az akkor még ritkaságszámba menő műanyag borítású futópálya; a tartán, illetve „édestestvére”: a rekortán azóta vilá-g-szerte elterjedt. A Népstadion 20 milliós költséggel épült rekortánpályáját egy éve avatták fel, azóta már világ- és országos csúcsook, nagy teljesítmények fé-m-jelzik a beruházás sikerét.

Katona Gábor az olimpián távol- és hármasugrásban indult. Eredményei rohamosan javultak, amióta mű-anyag borítású pályán versenyez.

— Távolban 780 centiméter, hármasban 16 méter 34 centiméter a legjobb eredményem — mindkettőt a Nép-stadionban értem el nemrég. Különleges dolog a rekortán, szinte újra meg kell tanulni hozzá a mozgást, mert más testtartást, más izomzatot kíván, mint a salak. Nem is edzünk rajta állandóan, mert léggé merevíti az izmokat. Hanem versenyezni, azt igen! — mondja felcsillanó szemmel.

Atlétáink nagyon keményen dolgoztak a müncheni helytállás reményében. Ezen a télen már rendelkezésük-re állt a 180 méter kerületű — ugyancsak műanyag borítású — futópályával épített olimpiai csarnok is. Har-mincmillióba került az építése, de vállalni kellett, ha nem akartunk beletörődni abba, hogy atlétáink lesza-kadnak a nemzetközi élvonalától. A döntés helyességé-hez nem fér kétség.

Egy egész országé...

B evezetőkben azt írtuk, hogy egy cseppben benne van az egész tenger. Mi egyetlen cseppet próbáltunk meg ap-róbb molekulákra lebontani, hogy ezen keresztül is kö-vetkeztethessünk az egészre. Mert fővárosunk, ez a „nagy ten-ger”, sok olyan kis „egységéből” áll, mint a kereskedelmi dol-gozó, az orvos, a főosztályvezető, a tanuló vagy az élsportoló. De tízezer és százezer neve kívánkozna még ide. Olyanoké, akik mindennapi munkájukkal tették — és teszik — igazán hatalmasra a centenáriumi nem sokára ünneplő Budapestet.